

Poštnina plačana v gotovini!

ODVETNIŠKA PISARNA

Uredništvo in upravnništvo:
Wildenrainerjeva ul. 15/III.
Dopisi morajo biti podpisani
in frankovani.

GLASILO ODVETNIŠKEGA IN
NOTARSKEGA URADNIŠTVA

— Izhaja vsak mesec. —
Naročnina stane za celo
leto 48 dinarjev. — Po-
samezna številka 4 dinarje.

Šev. 6.—7.

V Mariboru, mesca Julija 1923.

Leto X.

Spomenica

soglasno sprejeta na skupščini Društva odvetniških in notarskih uradnikov v Mariboru dne 24. julija 1923.

A.

1. Skupščina ugotavlja, da so cele vrste organizacij pridobitnih slojev v Jugoslaviji, kakor tudi pojedineci zjedinjeni v odporu proti izvedbi socialne zaščitne zakonodaje, da ministrstvo socialne politike, ki je ustanovljeno baš zaradi izvedbe socialno-politične zakonodaje, s svojim delovanjem daje vedno več dokazov, da namerava računati samo z reakcionarnimi zahtevami pridobitnih slojev, kar je posneti iz najnovejših lastnih odredb, ki gredo, očitno za poslabšanje delavske zaščite, kakor tudi iz sistematičnega sabotiranja izvedbe pozitivnih zaščitnih zakonov od strani onih podrejenih mu organov, ki bi se morali brigati za izvedbo in nadziranje izvršenih zakonov.

2. Protestiramo proti takemu protizakonitemu vedenju državnih oblasti ter zahtevamo, da državni organi izvedejo vse po zakonu predpisane odredbe o zaščiti de-

lavcev in nameščencev, zlasti pa zahtevamo, da se najstrožje uporabljajo zakonite določbe o reguliranju delavnega časa, nedeljskega počitka itd. in da se zlasti z vsemi razpoložljivimi sredstvi štiti ekonomske, socialne in kulturne interese vseh delavcev in privatnih nameščencev brez izjeme.

3. Skupščina zahteva, da ministrstvo socialne politike takoj izdela z zakonom o zaščiti delavcev predpisane pravilnike in instrukcije o izvedbi zakona, da pri tem v polnem obsegu upošteva vse to, kar so potom Delavskih zbornic dostavile in priobčile strokovne organizacije vseh vrst; da te pravilnike in instrukcije objavi v najkrajšem času ter izda podrejenim organom najstrožje ukaze o izvedbi zakona.

4. Skupščina pozivlja vse odvetniško in notarsko uradništvo ter privatne nameščence sploh — brez ozira na narodnost, versko ali politično pripadnost — da se

PODLISTEK

Marici Christof, roj. Kegl v spomin!

(Spisal Josip Christof.)

Dne 4. marca t. l. umrla je v Ljubljani nagloma v cvetoči starosti 25 let soproga našega tovariša Hinkota Christof, nekdanja odvetniška uradnica, Marica Christof roj. Kegl. — Porodila se je leta 1898 kot hčerka g. Josipa Kegl, posojilniškega tajnika in organista pri Sv. Marku niže Ptuja. Po dovršenem trgovskem tečaju Kovač-Engelhart v Mariboru sprejela je mesto pisarniške uradnice v Gradcu ter se od tam preselila v enaki lastnosti k okrajnemu glavarstvu v Ptuj, pozneje pa vstopila v pisarno g. dr. Ivana Fermevca, odvetnika istotam, kjer je kot taka delovala več let do svoje poroke z omenjenim našim tovarišem, leta 1921. Kako marljivo in vestno je opravljala svoje službene dolžnosti, pričajo njena odlična izpričevala, o tem pa tudi priča javna pohvala njenega nekdanjega zadnjega šefa, g. dr. Ivana Fermevca, o priliki njene poroke. — V vseh njenih delih, bodisi kot hvaležna hčerka napram svojim roditeljem, kot vestna uradnica napram svojim šefom,

kot ljubeznjiva soproga napram svojemu možu, bodisi kot postrežljiva, ponižna in vdama, ljuba sorodnica, postavila si je v naših sreih neminljiv spomenik, ki si ga hočemo ohraniti kot drago svetinjo do konca naših dni.

Ko si, predraga Mara, o božiču leta 1920 kot zaročenka mojega starejšega sina prvič prestopila prag moje hiše, bil sem s svojo ženo vred očaran od Tvoje ljubeznjivosti, postrežljivosti, ponižnosti in skromnosti. Gledala si mene in svojo bodočo taščo s svojimi velikimi, modrimi in sanjavimi očmi tako živo in mило, da nama je Tvoj pogled globoko segel v srce in da si se nama v prvem hipu prikupila. Iz Tvojih oči je lesketala vsa nedolžnost in lepota Tvojega značaja; v modri barvi Tvojih oči pa sem uganil Tvojo zvestobo, s katero si, žal tako kratko, spremljala mojega sina od dneva, ko si mu podala roko za življensko zvezo! Kdo bi si bil takrat mislil, da Ti bom jaz, Tvoj stari sveker, še kedaj pisal osmrtnico! Pa neizprosna usoda hotela je tako. Odšla si v dom svojega večnega očeta, kjer boš molila za srečo in blagor svojega zapuščenega otročička, svojega zapuščenega soproga. — Naj Ti bo, draga Mara, s temi vrsticami postavljen skromen spomenik v znak naše ljubezni do Tebe in v znak našega spoštovanja, ki ga gojimo napram našim vestnim in uglednim tovarišem!

združi v posamezne strokovne organizacije in te v Zvezo oz. Savez zasebnih nameščencev, da zamoremo številno in edinstveno združeni z dejanskim odporom odbiti napad one kapitalistične sile, ki hoče uničiti še ono skromno zaščito, ki je je delavstvo in privatno nameščenstvo tačas zakonitim potom še deležno.

B.

1. **Skupščina ugotavlja** iz poročila o posredovanju služb ter vsled nepremostljivih zaprek, ob katere je mezdnó gibanje zadelo, da išče veliko število strokovno izobraženih odvetniških in notarskih uradnikov (oboje ga spola in tudi juristi z nedokončanimi študijami) služb v odvetniških in notarskih pisarnah, da pa nameščenja večinoma ne more najti, ker jim delodajaleci ponujajo prenizke plače izgovarjajoč se na dejstvo, da imajo v obilici na razpolago sodnih penzionistov, ki poleg državne penzije radi sprejemajo službe po odvetniških in notarskih pisarnah za polovico (in še nižje) sistemiziranih plač in vrhu tega za nje ni treba plačevati visokih prispevkov za pokojninsko zavarovanje, bolniško blagajno itd.

2. **Opozarjamo** na določbe § 2 pok. zak. lit 2), po katerih so izvzete od dolžnosti zavarovanja one osebe, ki uživajo že na podstavi prejšnjega službovanja pokojnino. Pokojninski zavod (in s tem naš sklad) je oškodovan za vse one prispevke, ki bi jih šefi in nameščenci morali plačevati, ako bi dotična mesta ne bila zasedena po državnih penzionistih, ki s tem ne oškodijo samo naših službenih interesov, temveč zmanjšujejo tudi sklad pokojninskega zavarovanja zasebnih nameščencev.

3. **Opozarjamo nadalje na kričeče krivice** in zapostavljanje zasebnih vpokojenčev v pogledu pokojninskega zavarovanja za državnimi penzionisti ter zlasti na določila pokojninskega zavarovanja zasebnih nameščencev § 55 (§ 11 p. z.), po kojih dobe slednji starostno rento: 1. moški zavarovanci po 480 prispevnih mesecih, 2. ženske zavarovanke po 420 prispevnih mesecih, toda ne pred doseženim 55 letom starosti in slednjič 3. zavarovanci, ki so dovršili 70 leto in zavarovanke, ki so dovršile 65 leto starosti ter so vplačali najmanj 60 prispevnih mesecev in še takrat so prejemki tako minimalni, da ne zaslužijo imena pokojnina, temveč tvorijo tako rekoč nekako miloščino na stara leta.

Po § 52 (§ 8 p. z.) pritiče priv. nameščencu tam navedena renta za onemoglost, ako je nastopila pridobitna nesposobnost ob tam navedenih pogojih, toda po § 54 (§ 10 p. z.) prestane pri zasebnem nameščencu prejemanje te rente, kakor hitro se zopet doseže pridobitna sposobnost.

4. **Ne uvidimo razloga**, zakaj bi se državno pokojnino izplačevalo na škodo davkoplačevalcev (torej tudi na naš račun) državnim vpokojenčcem v času, ko isti dokumentirajo svojo popolno pridobitno sposobnost s tem, da sprejemajo odgovorne in naporne službe po odvetniških in notarskih pisarnah ter s tem oropajo dotičnih mest kvalificirano in strokovno izobraženo odvetniško in no-

tarsko uradništvo, ki se je od mladih nog za ta stan izobraževalo ter vso mladost tem pisarnam žrtvovalo, ki pa zabrede vsled tega v nezaposlenost, dolgove, bolezen ter mora radi nezaposlenja prenehati s plačevanjem pokojninskega zavarovanja, s plačevanjem prispevkov za bolniško blagajno itd. Nasprotno pa so ti nezaposlenci siljeni poslužiti se edinega pičlega dohodka bolniških prispevkov, podpore od strani krajevnih borz dela (§ 99 zakona o zaščiti delavcev) ter zgube vsled pomanjkanja zadostne hrane in oskrbe predčasno pridobitno sposobnost, vsled česar morajo nekateri postati proti svoji volji deležni skromne rente za onemoglost § 52 (8 p. z.). Vse to gre na račun celotnega privatnega nameščenstva, ter se tozadevni fondi po nepotrebem zmanjšujejo na umeten način z nekakim obidom zakona, ker se delodajaleci z nastavljanjem državnih penzionistov po svojih pisarnah na nekazniv način ognejo zakonitemu plačevanju prispevkov za pokojninsko zavarovanje itd.

5. **Naglašamo**, da nas k sprejetju te spomenice ne vodijo kake osebnosti ali lokalni oziri, temveč edino skrb za eksistenco okrog 800 tovarišev in koleginj, vsled česar so naše zahteve in očitki zamišljeni za vse **odvetniško in notarsko uradništvo po celi Sloveniji**, kjer deluje po uradni objavi Odvetniške zbornice v Ljubljani (Uradni list od 19. jan. 1923 št. 7/V) 184 odvetnikov, kojim je prišteti še 62 notarjev. Naš stan deluje torej po 246 odvetniških in notarskih pisarnah. Ako se na vsako pisarno računa le 3 pisarniške moči (znani so nam slučajji, ko je v eni sami pisarni zaposlenih 10 in še več oseb), znaša število odvetniškega in notarskega uradništva po Sloveniji skupaj 738 — **okroglo lahko računamo na 800 tovarišev in tovarišic**.

Med temi je mnogo družinskih očetov, ki so vse svoje življenje — cele decenije trpljenja in zatajevanja samega sebe — žrtvovali odvetniškimi in notarskimi pisarnam ter zbog skromnih plač svojim otrokom niso zamogli dati zadostne izobrazbe ter jim preskrbeti primernih eksistenc, med tem, ko je njih delo in znoj okrepilo dotične pisarne in utrdilo gmotni položaj šefov.

Na stara leta se te tovariše v zahvalo pritiska k tlom, ker je preselitev mnogim vsled stanovanjske mišerije nemogoča in si vsled tega ne morejo s premembo službe izboljšati žalostnega položaja, v kojem hiraajo sami in njih družine.

6. **Pribijemo**, da so se naše organizacije — zlasti naši kolegi na Dunaju ter nam prijazni državni poslanci v avstrijskem parlamentu — leta in leta borili za znano novelo, ki dovoljuje po § 31 c. p. r. zastopstvo po pisarniških uradnikih-nejuristih.

Povod in smisel tozadevnega gibanja je bil, da se s tem pribori starejšim, zmožnim in zanesljivim uradnikom pravico zastopstva, da zamorejo isti šefe razbremeniti ter tudi na stara leta pisarnam s tem zaslužiti one visoke honorarje, ki jih odvetniški tarif ravno za I. naroke, tožbe in izvršilne predloge predvideva.

S tem je imela biti podana materijalna in strokovna podlaga za stalnost in razredno kvalifikacijo odvetniškega in notarskega uradništva.

Vsled tega odločno protestiramo, da se ta — za naš stan izvojevana in za nas rezervirana — mesta podeljuje državnim penzionistom, ki prvič niso za naš stan zadostno kvalificirani, in drugič že vživajo državno penzijo, med tem, ko morajo naši tovariši v brezposelnosti okušati najgrenkejši kruh ter biti po tuji krivdi v nadlego karitativnim zavodom in ki često vsled pomanjkanja predčasno obtežujejo iz teh razlogov bolniške blagajne in domače občine.

7. **Konstatiramo**, da je še čas, da se odstrani ta rakana, ki uničuje naš stan in otežkoča pokret celokupnega odvetniškega in notarskega uradništva. Zasedena so dosedaj le posamezna mesta po državnih penzionistih. Vsled redukcije državnega uradništva pa preti našemu stanu vedno večja nevarnost in uničenje eksistence mnogih družin, kojih očetje bodo izrinjeni po državnih penzionistih iz služb, ali pa jim bodo vsled tozadavnega pritiska sedanje plače namesto povišane — znižane.

Izražamo vsled tega naše polno priznanje in zahvalo oni pretežni večini odvetnikov in notarjev, ki nam stojijo ob strani, ki pravično presojujejo socialen položaj odvetniškega in notarskega uradništva in naše stremiljenje k izboljšanju, kakor tudi vsem onim, ki obsojajo svoje kolege, ker iz gole sebičnosti sprejemajo v službe penzioniste, da si s tem zmanjšajo režijske stroške ter se s tem ognejo onim težkim bremenom, ki jih mora večina odvetnikov in notarjev vsled zakonitih določil nositi.

8. **Opozarjamo**, da se z nastavljanjem penzionistov kviri strokovna kvalifikacija ter diskreditira ugled po odvetniških in notarskih pisarnah zaposlenega onega rednega uradništva in naraščaja, ki si je to stroko izbralo za življenski poklic, se temu posvetilo od mladih nog, po teh pisarnah zapravilo vse mladostne moči in energije in se je le z velikim zatajevanjem in samoukom strokovno izobrazilo.

9. Nastavljenje penzionistov škoduje razvoju strokovnih organizacij, fonda penzijskega zavoda itd., ker ti državni vpokojenci niso zakonito podvrženi privatnemu zavarovanju, niso za naš stan strokovno izobraženi, škodujejo meznemu gibanju privatnega uradništva, ker zlasti predčasni upokojenci ponujajo svojo službo za polovične in še manjše zahtevke, kakor so sploh določene normalne plače za posamezne kategorije, ker prištevajo tem plačam svojo penzijo in prejemaajo torej vkljub nezadostni kvalifikaciji toliko in še več, kot ongi kvalificirano uradništvo, ki se je za ta stan celo življenje žrtvovalo in s tem osivelo.

10. **Naglašamo**, da je državno uradništvo ta čas reš sramotno slabo plačano in da je treba hitre in korenite remedure. Izboljšanje obupnega položaja državnih nameščencev pa se ne sme izvršiti na račun in v škodo privatnega nameščenca — zlasti ne v našo škodo, ki smo med privatnim nameščenstvom gmotno itak najslabši in najmanje organizirani — temveč je država dolžna, da svoje uradništvo tako plačuje, da ne bode primorano vsled gmotnih težkoč predčasno izstopiti iz državne službe, odnosno si na stara leta k nezadostnim penzijskim prejemkom iskati postranskega zaslužka po privatnih pisarnah.

PODLISTEK

† Smrtni angelj!

† **Mara Christof roj. Kegl**. Včeraj še zdrava in vesela ob strani ljubljene soproga, zroč v ljubki obraz novorojene Zlate ter snujoč lepe načrte za srečno družinsko življenje, danes — onemela — na mrtvaškem odru — sredi sveč in rož — objokovana od potrtega moža.

Sic eunt fata hominum.

Globoko nas je pretresla vest, da je naša tovarišica Mara Christof roj. Kegl tako hipno preminula. Petnajst dni je poteklo, ko je srečno povila novorojenko Zlato. Čuteč se povsem svežo in zdravo, podala se je s svojim soprogom do voza, ki bi ju naj pripeljal domov. Predno pa zamore vstopiti v voz, naenkrat omahne ter se zgrudi. Za pol ure izdihne v naročju svojega soproga. Nepopisna žalost je prevzela njenega soproga, globoka tuga je napolnila srca vseh sorodnikov in znancev, ko so zaznali za to tragično katastrofo.

Dne 6. marca 1923 se je vil pogreb v Sv. Križu v Ljubljani, kjer je bilo truplo drage rajne položeno k večnemu počitku.

Pretrsljiv je bil prizor, ko je sprejela mati zemlja v svoje naročje to, kar ji po naravnih zakonih pripada. Še pred par dnevi zdravo, veselo bitje, polno radosti in življenja, leži nemo v šestvoglati krsti, ki se pogreza v črni grob. Neutolažljiv soprog stoji ob odprtem grobu ter se za vedno loči od ljubljene zakonske družice.

Turobno je odmevalo, ko so padale prve grude na krsto ter jo pričele pokrivati vedno višje in višje. Glasno ihtenje žalostnih starišev in številnega sorodstva je napolnilo kraj žalosti in tuge.

Globoko pod zemljo

Tu v ozki, hladni hiši

Kjer šum sveta se več ne sliši

Ti mlado truplo spalo bo. S. G.

* * *

Mara Kegl je bila naša iskrena koleginja. Koj ob državnem prevratu, ko smo ustanovili v Mariboru naše društvo, se je pričelo društveno gibanje tudi v Ptuj. Tovariš Hinko Christof, pis. ravnatelj pri g. dr. Fermevcu v Ptuj, oživel je našo ptujsko skupino ter bil izvoljen predsednikom. Podjetna in nadarjena tov. Mara

Izbegovanje posameznikov iz državnih služb pa tudi **ni prava pot** k dosegu boljšega položaja celotnega državnega uradništva. Taki pojavi posameznikov niso v prid skupnim ciljem, temveč le kvarijo ugled in zmanjšujejo odporno silo celokupnega državnega uradništva.

11. **Poklicane oblasti in posamezniki** pri presoji našega položaja **ne smejo prezreti** važnega dejstva, da tvori državno uradništvo — po številu okrog 200.000 — ogrodje države, da se z ureditvijo njih gmotnega položaja resno bavijo visoki državniki, ves parlament, da ima državno uradništvo za seboj skoro vse državne poslance vseh strank in je gotovo, da v doglednem času doseže izpolnitev stavljenih zahtev.

Temu nasproti pa ugotavljamo, da se razteza **naš boj za eksistenco kakih 700 do 800 odvetniških in notarskih uradnikov, raztrošenih po raznih mestih in trgih Slovenije**, ki nimajo skoraj nikake zaščite, ki so navezani v glavnem le na samopomoč, lastno energijo, in na naše organizacije.

Kakor hitro bi se ukinila državna penzija onim penzionistom, ki silijo v odvetniške in notarske pisarne, potem bi postali tudi ti potrebni obrambe naših organizacij, kajti potem bi se nam morali taki ekspenzionisti solidarno pridružiti, v pogledu strokovne izobrazbe, kakor tudi v gmotnem vprašanju, ker le potem bodo isti občutili one skrbi in napore, s kojimi se ima boriti naš stan.

Kegl, takrat strojepisica v isti pisarni, bila je kot družvena tajnica desna roka tov. predsedniku. S to agilno dvojico na čelu je odbor Ptujске skupine uspešno vršil svojo dolžnost ter širil društveno zanimanje med ostalimi člani Ptujске skupine.

Ko je odšel tov. Hinko Christof v Ljubljano na novo službeno mesto kot uradnik Pokojninskega zavoda, ostala je tov. Mara Kegl še nadalje tajnica Ptujске skupine. Dasi v pisarni z delom preobložena, vendar ni zanemarjala tajničnih dolžnosti in osrednje društvo je vedno dobivalo točna poročila in zanesljive informacije o gibanju Ptujске skupine in omdotnih razmerah. Tudi društvenih sestankov se je pridno udeleževala ter s zanimanjem in pravim veseljem zasledovala dobljene inicijative ter pomagala širiti stanovsko zavest med svoje ondotne kolegince. Pri tem pa je bila v pisarni neumorno delavna, prvovrstna, povsem kvalificirana strojepisica, odkritosrčna in ljubka koleginja pisarniškemu osebju, tako, da smo često slišali laskave pohvale od strani njenega šefa in vseh, ki so jo poznali.

Leta 1921 se je poročila s tov. Hinkom Christof ter živela v Ljubljani v srečnem zakonu. Petnajst dni pred smrtjo je povila ljubko dete Zlato, ki ji je bilo v največjo radost ter je ta vesel dogodek le še povečal družinsko srečo in medsebojno ljubezen.

Toliko hujše je zadel ta hipen udarec mladega šoproga, ko je nemila smrt nenadoma ločila mlado mater od nesrečnega moža z nežnim otrokom.

Pravično je torej, ako zahtevamo za enake pravice tudi enake dolžnosti ter le za storjeno delo, primerno plačilo.

C.

1. **Delavska zbornica v Ljubljani** je po zakonu poklicana, da tozadevno posreduje. Naloga sodelovanja je tudi **državnih in krajevnih borz dela**.

Naprošamo Borzo dela in Delavsko zbornico, da našo samoobrambo podpira zlasti s tem: 1. da kot zakonite institucije po organizacijah in uradoma ugotovijo število državnih penzionistov, ki so nastavljeni po odvetniških in notarskih pisarnah v Sloveniji, 2. da odvetniško in notarsko zbornico oziroma pravosodstvo opozori na te nezdrave razmere po odvetniških in notarskih pisarnah ter odvetniški zbornici priporoča, da odvzame **nemudoma vsem državnim penzionistom izdane legitimacije** za zastopstvo v smislu § 31 c. p. r., 3. da po preteku 3 mesecev predlaga pri oddelku ministrstva financ, ki nakazuje izplačilo pokojnin, da se onim državnim penzionistom **popolnoma ukine državna penzija za čas**, ko so isti zaposleni po odvetniških in notarskih pisarnah, 4. da ukrene v lastnem delokrogu vse druge primerne korake v zaščito interesov odvetniškega in notarskega uradništva.

2. **Odvetniško in notarsko zbornico** naprošamo, da opozori gg. odvetnike in notarje na nepravilnost na-

Vendar pa naj naš razžaloščen tovariš najde nekoliko utehe v tem, da mu je draga rajinka, koji ni bilo usojeno, da bi ga spremljala do kraja življenske poti, zapustila v Zlati živ spomin, ki ga bode ob vsaki priliki spominjal na one prikupljive oči in udano ljubezen, s kojo ga je prerano umrla Mara osročevala v tej kratki dobi srečnega zakona.

Draga Mara! Naj ti bo lahka kranjska zemljica. Počivaj v miru, saj si v bližini Tvojega Hinkota in Tvoje Zlate.

Na naših sestankih se Te bomo često spominjali, ker smo Te vzljubili kot ljubeznjivo in posnemanja vredno tovarišico.

Tvoj grob bode obsejan z duhtečimi cvetkami, ki so Ti bile v življenju tako ljube. Tudi mi Ti donesemo na Tvoj novi dom duhteče rože. Ko se bode v igred ponovnokrat povrnila in bode zlato solnce sijalo iz nebeških višav ter ogrevalo na Tvoji gomili razcvetele cvetke, takrat se bode sklanjala Tvoja mala Zlatka ob roki ljubljene očeta čez gomilo nepoznane ji mamice in božala duhteče rože, ki bodo vsklile nad materinim srcem.

Težko prizadetemu tovarišu Hinku Christofu ter vsem sorodnikom izrekam v imenu društva naše srčno sožalje.

Maribor meseca marca 1923.

Društveni predsednik: Dragotin Gilčvert.

stavljanja penzionistov po tozadevnih pisarnah ter jim naj priporoča, da čim preje očistijo svoje pisarne državnih penzionistov.

Odvetniško zbornico naprošamo, da nemudoma odvzame državnim penzionistom izdane legitimacije za zastopstvo v smislu § 31 e. p. r. ter da v bodoče izda take legitimacije le onim kvalificiranim uradnikom-nejuristom, ki z izpričevanji dokažejo najmanj 10-letno službovanje po odvetniških in notarskih pisarnah, v koji čas se naj vračunajo tudi vojna leta.

3. **Pokojninski zavod v Ljubljani** naprošamo, da z vsemi sredstvi doseže, da bode po odvetniških in notarskih pisarnah po Sloveniji zaposleno le tako uradništvo obojega spola, ki je po pok. zakonu podvrženo pokojninskemu zavarovanju.

Pričakujemo, da bode Pokojninski zavod posvečal največjo pažnjo razvoju pokojninskega zavarovanja in proučeval načine, po katerem sistemu bi bilo najložje izpopolniti socijalno zavarovanje tako, da se zniža čakalna doba ter zvišajo pokojninske rente vsaj na oni eksistenčni minimum, ki je v resnici potreben za življenje vsakemu penzionistu, toraj tudi privatnemu vpokojencu.

Društvo odvetniških in notarskih uradnikov za obseg kraljevine SHS s sedežem v Mariboru.

Predsednik:

Dragotin Gilčvert.

Blagajnik:

Franjo Moškon.

Za tajnika:

Josip Cilenšek.

Vzdramite se, tovariši!

Dopis iz Ljubljane. Kamorkoli se ozremo, povsod, povsod zapazimo velikanski napredek. Vse hiti z naglimi koraki k večji popolnosti, in boj za obstanek je vsled tega čimdalje težavnejši. Razni stanovi so združeni v celoto, vsi imajo eden in isti cilj: Eden za vse, vsi za enega! — Mnenja smo, da bi bilo odveč, razlagati koristi sloge in vzajemnosti; vsaj nam je vsem znano, da posameznik ni zmožen, priboriti si vseh onih pravic, ki mu gredo po božji in človeški postavi. Njegov klic po izboljšanju njegovega položaja, ostane glas vpijočega v puščavi. Potrebno je torej, da se oklene sočloveka, ki mu pomaga v težki borbi za življenski obstanek. »V slogi je moč«, pravi pregovor in »Z združenimi močmi« je danes geslo vseh stanov! — Kaj pa Vi, tovariši naši, širom lepe naše domovine? Položite roko na srce in izprašajte svojo vest! — Večina Vas živi popolnoma apatično tja v dan, kakor da bi ne imeli potreb ne Vi, ne Vaši otroci! Nobenega smisla ni najti pri Vas za priboritev boljše bodočnosti, nobenih skrbi za usodo Vaše družine! V tako resnih časih, kakoršni so v sedanjosti, ko nam postaja oko temno, ako pogledujemo v bodočnost, je ta Vaša brezbriznost smrtni greh, ki ga grešite nad seboj, nad svojimi otroci, nad svojimi stanovskimi tovariši! Ali se res še vedno ne zavedate, da Vam je v teh žalostnih časih bolj kakor nekdanj potrebno telesne in duševne moči, da ne propadete? In kje

si hočemo najti teh moči? Nikjer drugje nego v složnosti in vzajemnosti. — V Mariboru in Celju odlično delujeta tamošnji društvi odvetniških in notarskih uradnikov že nekaj let v prid in blagor svojih članov. Ali hočete še nadalje prezirati to za Vas in za Vaše svojce toli potrebno skupnost? Pokažite že vendar enkrat, da hočete ozkega stika s svojimi sotrpini! Pristopite vsi brez izjeme v eno ali drugo imenovanih društev in pokazite, da razumevate svoj poklic in svoj položaj in da ste pripravljeni žrtvovati kaj za svojo korist, za svoj obstanek in za svoj ugled! — Pomislite vendar na nevarnost, ki Vam preti od strani penzionistov, katerih se šefi prav radi poslužujejo, to pa radi tega, ker jim ni treba plačevati razmeroma visokih plač, pa tudi ne prispevkov za Pokojninski zavod.

Zlasti pa kličemo Vam, ljubljanski tovariši in tovarišice - zaspanci, vzdramite se iz svojega globokega spanja, oživite zopet svoje nekdanj tako ugledno stanovsko društvo ter pokličite vanj vse svoje tovariše bivše Kranjske, da bodemo potem tako ojačeni, združeni in zjedinjeni v ljubezni in bratovski vzajemnosti! Skupno nam bo potem tem lažje delovati za našo srečo in trdno smo prepričani, da se bo potem kaj kmalo pokazala naša zmagojoča moč v naš blagor in v našo čast! Na noge toraj, tovariši in tovarišice!

Posredovanje služb.

Službe išče 8 oseb. Od teh sta dva jurista, ki še nista prakticirala po odvetniških pisarnah. Dva pisarniška ravnatelja, eden z nad 20 let, drugi čez 10 let pisarniške prakse. Štiri strojepiske in stenografinje, deloma s prakso, deloma kot začetnice s izvrstnimi spričevali znanega Christofovega učnega zavoda v Ljubljani.

V službo se sprejme v Mariboru 1 odvetniški pisarniški ravnatelj z dobro prakso in v vsakem oziru diskreten in zanesljiv. Eventuelno sprejme še 1 odvetnik jedno moško moč, ki že nekaj zna in bi se s časom pripravljaj

za vodjo pisarne. Nadalje sprejme odvetnik strojepisca, ali strojepisko-začetnico — s znanjem stenografije in z namenom, da ta moč ostane več let v dotični pisarni. V Ptujju sprejme odvetnik verziranega pisarniškega ravnatelja.

K temu pripazamo, da bodemo priporočali le resne osebe, ki imajo predpogoje in voljo za strokovno izobrazbo. Oni, ki niso začetniki, se imajo pri društvu izkazati z izkaznico, da so organizirani v kakem strokovnem društvu ter naročeni na naš strokovni list.

Povdarjamo, da bomo neorganizirane le v najzadnji vrsti in le pod pogojem priporočali, da pristopijo k naši organizaciji in da se naroče na »Odvetniško pisarno«.

Imamo žalostne skušnje, da smo priporočali nepoznane in neorganizirane osebe (obojege spola), ki pa v službi niso delali časti našem stanu, ne glede na zmožnost, pridnost itd., tako da so se šefi tudi čez njih obnašanje v pisarni in izven pisarne pritoževali. Ako se vsled tega izvrši hipen odpust vsled zakonitih razlogov, ne more društvo v takih slučajih nadalje uspešno posredovati.

Mi želimo, da so v naših vrstah zavedni in kvalificirani uradniki in uradnice, ki so si svesti svojih dolžnosti in pravic. Ako se takim prigode kake krivice, bomo zastavili vse naše moči, bodisi sami, bodisi potom borz dela ter Delavske zbornice, da se nezakonitosti in krivice odpravijo.

Posvetili pa bomo tudi vso pozornost takim »uskokom«, ki so brez vednosti društva — na tihem — dogovorili službene pogodbe ter prestopili v naš stan, kjer bi pa naenkrat radi bili deležni onih plač in drugih pridobitev, ki jih je naša organizacija v 4 letih članom priborila, ki pa si k organizaciji vsled »tajnih dogovorov« ne upajo pristopiti ali pa naš stan le začasno izkoriščajo, dokler ne dobe v drugem stanu bolj pripravne službe.

Glede vseh takih neorganizirancev bomo v bodoče na prav poseben način postopali.

V ostalem pa rade volje dajemo gg. šefom in nameščencem vse potrebne informacije ter bomo vestno in brezplačno vršili posredovanje služb.

ODBOR.

Namještanje nekvalifikovanih.

(Po Glasniku.)

F. Ž. D.

Split.

Još prije rata počelo se sa uvlačenjem raznih državnih penzioniraca u bankovne i osiguravajuće zavode, a ta pojava zauzela je naročito maha nakon zagrebačkog štrajka, kada su bankovne uprave sa prozirnim svrhom, da dodju do jeftinijeg činovničkog materijala i da omoguče sebi, kako bi se riješile pokreta činovničkih pri raznim tarifalnim sporovima, en masse primale u svoju službu penzionirce, bivše oficire, pa čak u nekoliko slučajeva žandarme in monopolske namještenike. Ovakova metoda u popunjavanju činovničkih mjesta za nas je svakako od fatalnoga značenja i nameće nam se dužnost, da na osnovu dosadanih evidencija u tome pogledu budno pazimo, kako bismo prepriječili ponavljanje ovakovih slučajeva. Ne obazirući se na to, da ljudi, koji se bez stručne spremne namještaju na činovnička mjesta u bankama i osiguravajućim zavodima, samim zavodskim upravama ne mogu sa svojim radom doprinasti potrebitih usluga, nas pri ovome mora da interesuje jedna druga okolnost, koja se sa ovakovim postupcima hoće protiv nas i protiv naših zahtjeva da ispoljuje. Mi dobro znamo, da ljudi, koji su se prihvatili dužnosti na činovničkim mjestima nemajući predhodne stručne spremne grčevito se drže tih mjesta i pripravnici su ma i uz honorare, sa kojima ne mogu imati pristojan život, i u momentima naših pokreta da budu preprekom za nalaženje uvjeta, kojima bismo te pokrete vodili i izvojevali. Ovakovi ljudi tu i tamo bit će pojedinih časnih iznimaka — nemajući spremne za dužnosti bankovnog činovnika, ne mogu imati niti kuraže, da u klasnim pokretima zauzmu poput klasno i stručno izradjenih ljudi potrebiti stav i da se ravnaju prema načelima, koja od njih iziskuje jedna klasna organizacija. Osim ove okolnosti, dolazi ovdje u obzir još jedna važna stvar, a ta je, da slušanje našega podmladka na trgovačkim školama i trg. akademijama postaje posve iluzorno, budući da ljudi nakon svršenih studija ne će moći naći uposlenja u zavodima, ki so si svesti svojih dolžnosti

njihovih uprava prenapunjeni nekvalifikovanim silama.

Postoji još jedna okolnost, koja unosi u odnose između zavodskih uprava i njihovih činovnika takodjer klicu osobitoga nezadovoljstva. Uobičajeno je naime u više slučajeva, da razni juristi nakon svršenih pravnih nauka i nakon polučjenja doktorskih diploma apsolviraju obično kakav stručni trgovački kurs i bivaju akceptirani u bankovne i osiguravajuće zavode upravo na mjesta viših zavodskih funkcionera, a u kratkom vremenu nakon nešto malo prakse na mjestima zavodskih upravnika. Tako danas na dnevnom je redu jedan anahronizam, prema kojemu su upravnička i prokuristična mjesta u bankovnim i osiguravajućim zavodima, da tako reknemo za ove ljude rezervisana. U principu mi ne bi imali ništa protiv toga, da se ovi ljudi, imajući kvalifikacije za bankovne činovnike i postavljaju na činovnička mjesta, pogotovo, kada se radi o mjestima, koja iziskuju predhodnu pravničku spremu, mu ne možemo biti ravnodušni prema činjenici, da naši drugovi, koji redovitim putem svršavaju trgovačke škole, trg. akademije i ostale stručne nauke, bivaju pred ovima zapostavljeni i konstantno da ostaju na podređenim činovničkim položajima.

Naprma ovakovim činjenicama nameće se dužnost svima saveznicima, da u tome pravcu preduzmu i preduzmu potrebite korake, kako bi se slučajevi namještanja nekvalifikovanih sila potpuno osujetili. I ovom prilikom mora da se naglasi, da uspjesi naši u ovome kao i u svim drugim pitanjima ovise o tome, hoćemo li imati dovoljno svijesti da što čvršće zgrusnemo naše redove i da svaki od nas pristupi tim redovima kao svjestan član. Podvlačimo neminovnu potrebu, da nijedan od drugova ne bude van naše jedinstvene organizacije, koja će tek na osnovu toga moći da u pravcu postavljanja činovnika od uprava zavodskih da izvojuje utanačenje s njima, na osnovu koga bi se činovnička mjesta popunjavala samo u sporazumu sa vrhovnom upravom našega Saveza.

Pokojninski zavod.

Novo voljeno načelstvo Pokojninskega zavoda za nameščence v Ljubljani je sklenilo v svoji prvi seji, da se votira z ozirom na izredno male redne dajatve predvidene v pokojn. zakonu v omiljenje najhujše bede večji znesek za enkratno izredno podporo najpotrebnejšim rentnikom Pokojninskega zavoda, ki prejema radi valutnih razmer uprav malenkostne dajatve in pooblastil upravni odbor z izvršitvijo tega sklepa. Obenem je načelstvo sklenilo, da naj znaša podpora invalidom največ 1000 D, vdovam največ 500 D in otrokom-sirotam največ 300 D.

Upravni odbor je izvršil sklep načelstva in v danih mejah določil podpore ob večji potrebi v celem obsegu, pri manj potrebnih v skrajšanem obsegu — dočim se rentnikom, katerih življenski obstoj ni posebno ogrožen, ni mogla priznati za enkrat nikakava podpora.

Skupni znesek teh enkratnih izrednih podpor znaša 71.950 Dinarjev.

Na posamezne rentnike odpadajoča svota se je že nakazala po čekovnem uradu.

Ustanovitev borze dela.

Za dosego pravilnega reguliranja delovnega trga, vseh vrst delovnih moči brez razlike spola na ozemlju kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev — odreja zakon o zaščiti delavcev ustanovitev državne borze dela in sicer: 1. Središnja borzo dela za celo kraljevino s sedežem v Beogradu; 2. Krajevne borze dela v vseh razvitih mestih na teritoriju naše države.

Poleg državne središnje borze dela v Beogradu (Cara Uroša ul. 13, telefon 28-47) so ustanovljene državne krajevne borze dela v Beogradu (Cara Uroša ul. 13, telefon 5-36), Zagrebu (Opatička ul. 2), Ljubljani (Mestni trg 2, telefon 25-B), Sarajevu (Škenderjeva ul. 14), Mariboru (Slomškov trg 3, telefon 215), Nišu (telefon 48), Ptuju in Murski Soboti; v osnutku so še mnoge druge.

Cilj borze dela je, da deluje: 1. na organizaciji in regulaciji domačega delovnega trga; 2. na pobijanju brezposelnosti in 3. na vposlitvi brezposelnih. Vsekakor je eminentne važnosti, da borza dela vodi skrb: brezposelne vposliti in dajati jim v slučaju potrebe brezpo-

selno podporo. Na podlagi § 102 zakona o zaščiti delavcev so delodajalci ter vsa državna in samoupravna oblastva, ki odpuste naenkrat več kot pet delavcev dolžni to prijaviti najbližji krajevni borzi dela še na dan odpovedi z označbo števila in poklica odpuščenih.

Vsa državna in samoupravna oblastva ter koncesionirana podjetja so dolžna vse delovne moči naročiti preko borze dela.

Odkar je zakon o zaščiti delavcev stopil v veljavo, je potrebno, da delodajalci, kakor tudi vsa samoupravna oblastva, gorenje zakonske odredbe izpolnjujejo, zlasti, ker državne krajevne borze dela razpolagajo z dovoljnim številom prijavljenih kvalificiranih in nekvalificiranih delovnih moči in so zmožne s temi ustreči, izvzemši morda specialiste te ali one panoge, ki jih v naši državi primanjkuje.

Vsi interesenti se opozarjajo, da zapadejo, ako bi teh odredb ne izpolnjevali, denarni kazni od 50—3000 D, ki jo predvideva § 122 zakona o zaščiti delavcev.

Zemaljska konferencija organizacija privatnih namještenika Jugoslavije.

Središnji ured za osiguranje radnika dostavio je preko Radničkih Komora raznim organizacijama, a takoi organizaciji privatnih namještenika elaborat o provedbi osiguranja za slučaj bolesti i nezgoda s druge strane su Radničke Komore organizacijama privatnih namještenika dostavile od strane Ministarstva socijalne politike izradjenu osnovu o provedbi penzionog osiguranja privatnih namještenika i to na taj način, da bi Penzioni zavod za namještenike u Ljubljani proširio svoj djelokrug na cijelu Jugoslaviju.

Zbog važnosti ovih pitanja i zbog rasprava drugih važnih predmeta (provedba socijalno-političkog zakonodavstva; akcija oko ujedinjenja organizacija privatnih namještenika itd.), Savez Privatnih Namještenika Jugoslavije sa sjedištem u Zagrebu, sazvaio je u sporazumu sa još nekim organizacijama privatnih namještenika za

nedelju dne 8. jula o. g. konferencu svih organizacija privatnih namještenika Jugoslavije. Kao dnevni red te konferencije odredjene su sledeće tačke: I. Socijalno-političko zakonodavstvo i privatni namještenici i to: a) osiguranje privatnih namještenika za slučaj bolesti i nezgoda; b) penziona osiguranje privatnih namještenika; c) radničko zaštitno zakonodavstvo i privatni namještenici. II. Organizacioni problemi pokreta privatnih namještenika u Jugoslaviji.

Na tu konferencu su pozvani pored predstavnika svih organizacija privatnih namještenika u zemlji i predstavnici Središnjeg ureda za osiguranje radnika u Zagrebu, te predstavnici Penzionog zavoda za namještenike u Ljubljani, kako bi poslužili svojim stručnim savjetima u razpravama konferencije.

Raznoterosti.

Odklonjeni odvetniki: Milan Accurti, vpokojeni član stola sedmorice v Zagrebu, Mirko Košutič, vpokojeni podpredsednik stola sedmorice in vpokojena sodnika Pavle Pavešič in Matija Vučetič v Zagrebu so vložili na ministrstvo pravde prošnjo, da bi smeli odpreti odvetniško pisarno. Ministrstvo je prošnjo zavrnilo. Prva dva sta bila vpokojena od Narodnega vieča v Zagrebu, druga dva pa leta 1922 na podlagi čl. 137 ustave. Imena Accurti, Košutič in Pavešič so dobro znana iz zloglasnega veleizdajniškega procesa v Zagrebu za časa bivše avstro-ogrske monarhije.

Položaj odvetnikov v Bosni in Hercegovini: Odvetniška zbornica v Sarajevu se je nedavno pečala s položajem odvetnikov v Bosni in Hercegovini. Ta položaj ni rožnat, ker veljajo v Bosni mnogo nižje odvetniške tarife, nego drugod. Razen tega je število odvetnikov zelo znatno. Samo v Sarajevu je 42 odvetnikov, v celi pokrajini pa 138 odvetnikov in 58 koncipijentov. Dobra polovica živi v zelo težavnih gmotnih razmerah.

Prva ženska odvetnica v Beogradu: Odvetniški izpit s prav dobrim uspehom položila je dne 28. aprila 1923 gospa Jelena Mihajlović-Gjorić pri kasacijskem sodišču v Beogradu. Gospa Mihajlović je prva ženska, ki bode izvrševala odvetniško prakso v Beogradu in menda sploh v Jugoslaviji.

Prva odvetniška koncipijentinja na Hrvatskem. Absolvirana pravnica gosp. Marica Ilić je nastopila službo koncipijentinje pri zagrebškem odvetniku dr. Hinko Horvatič.

Pasivna resistenca koroških sodnikov: Kakor listi poročajo, priključili so se koroški sodniki pasivni resistenci uradništva, ker se ni ugodilo njih zahtevam. Za sedaj bodo s pasivno resistenco zadete pred vsem zadeve, vložene po 25. juniju 1923.

Profesorska stavka: Meseca maja 1923 podalo je okrog 1000 profesorjev ostavko. Med njimi 46 gimnazij. ravnateljjev. Profesorji filoz. fakult. v Beogradu so sklenili, da bodo svojim tovarišem na srednjih šolah nudili vso moralno podporo. Profesorski akcijski odbor je že našel mnogo privatnih služb za profesorje. Zlasti industrijska in trgovska podjetja sprejemajo v velikem številu profesorje v svojo službo. Deputacija vseučiliških profesorjev, v kateri so bili rektor beograjske univerze dr. Cvijić ter profesorja Gujić in Popović, znana književnika, je zahtevala pri prosvetnem ministrstvu, da se profesorske zahteve nemudoma sprejmejo. Minister prosvete Trifunović je bil dne 23. maja 1923 opoldne pri kralju ter mu poročal o profesorski stavki. Vlada se je v načelu izrekla za to, da se zahtevam profesorjev ugodí.

Slovinci pod tujim jarmom: Predsednik goriškega sodišča, Brelich, je izdal na vse uradniško osebje goriškega sodišča okrožnico, v kateri zahteva, da se mora vse sodno uradništvo v medsebojnih stikih, kakor tudi v razgovorih z odvetniki in strankami posluževati izključno italijanskega jezika. Slovenci bodo morali torej med seboj občevati v tujem jeziku. V dosego asimilacije se Italijani res ne strašijo nobenih sredstev. In potem govore še o enakopravnosti narodov.

